

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci rozhodl samosoudcem Mgr. Zdeňkem Macháčkem ve věci

žalobce: X
bytem X

proti

žalovanému: **Krajský úřad Ústeckého kraje**
sídlem Velká Hradební 3118/48, Ústí nad Labem

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 5. 2022, č. j. KUUK/063861/2022/DS/Zvo

takto:

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Ústeckého kraje ze dne 30. 5. 2022, č. j. KUUK/063861/2022/DS/Zvo, se zrušuje a věc se vrací k dalšímu řízení žalovanému.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 3 000 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhal zrušení shora uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a byl potvrzen výrok A rozhodnutí Magistrátu města Děčín ze dne 27. 10. 2021, sp. zn. MDC/Rp-2557/67327/2021, č. j. MDC/103532/2021. Tímto prvostupňovým rozhodnutím byl

žalobce shledán vinným z přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (dále jen „zákon o silničním provozu“), kterého se dopustil porušením § 12 odst. 5 téhož zákona, když dne 23. 5. 2021 ve 14.05 hodin v Děčíně na silnici I/13, Novém mostě, jako řidič motorového vozidla X, reg. zn. X, při přejíždění z pravého do levého jízdního pruhu ohrozil řidiče jiného motorového vozidla X, reg. zn. X, jedoucího v jízdním pruhu, do kterého žalobce přejížděl, následkem čehož došlo ke střetu levé části vozidla X s pravou přední částí vozidla X a poté k nárazu vozidla X do vlevo přilehlých kovových svodidel pozemní komunikace ve směru jízdy.

2. Za spáchání uvedeného přestupku byla žalobci podle § 125c odst. 5 písm. g) zákona o silničním provozu ve spojení s § 35 písm. b) a § 46 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), uložena pokuta ve výši 1 500 Kč a podle § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky povinnost nahradit náklady správního řízení ve výši 1 000 Kč.
3. Z předloženého spisového materiálu vyplynulo, že policií ČR bylo správnímu orgánu I. stupně dne 17. 6. 2021 oznámeno podezření ze spáchání přestupků žalobce a Jana Formánka, kteří při řízení motorových vozidel vzájemně kolidovali. K oznámení přestupku policie připojila úřední záznamy o vysvětlení žalobce a druhého řidiče Jana Formánka, protokol o nehodě včetně plánu místa nehody a pořízené fotodokumentace, jakož i výpisy z evidenčních karet řidičů.
4. Správní orgán I. stupně oznámil žalobci zahájení řízení o shora popsaném přestupku a předvolal jej k ústnímu jednání. Shodně postupoval ve vztahu k druhému řidiči, jehož rovněž podezříval ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu. Dne 25. 8. 2021 se konalo ústní jednání, k němuž se dostavil pouze žalobce. Při jednání bylo provedeno dokazování prostřednictvím listinných podkladů poskytnutých policií, žalobce s obviněním z přestupku nesouhlasil a předložil písemné vyjádření obsahující jeho náhled na průběh dopravní nehody. Dne 29. 9. 2021 se konalo další ústní jednání, k němuž se dostavil jak žalobce, tak řidič X. Při jednání bylo zopakováno dokazování listinnými podklady. X vypověděl, že před nehodou jel levým pruhem a vozidlo žalobce viděl v pravém pruhu před ním, posléze žalobce přejel do levého jízdního pruhu, kudy jel X a vozidla se střetla.
5. Dne 27. 10. 2021 vydal správní orgán I. stupně shora označené rozhodnutí, jímž shledal žalobce vinným výše popsaným přestupkem. V odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že především fotodokumentace místa dopravní nehody a poškození vozidel a pořízený plánek místa dopravní nehody prokazují, že vozidlo žalobce ohrozilo řidiče vozidla X jedoucího v jízdním pruhu, do něhož vozidlo žalobce přejíždělo. Následkem toho došlo ke střetu levé zadní části vozidla X a pravé přední části vozidla X, jakož i k navazujícímu nárazu obou vozů do svodidel vlevo. Dle stop po nárazu zahájilo vozidlo žalobce přejíždění v momentě, kdy nebylo dostatečně před vozidlem X, aby tak řidič tohoto vozu mohl včas reagovat a umožnit žalobci bezpečné přjetí do levého jízdního pruhu. Tomu nasvědčuje i reakce žalobce při ústním jednání, kde odpověděl, že vozidlo X se mohlo nacházet

v mrtvém úhlu. Pokud by řidič vozidla X reagoval opožděně, narazil by předkem svého vozidla do vozu žalobce zezadu. Vozidla se však střetla z bočních stran, což vedlo k vychýlení vozu žalobce do svodidel, kam vybočil také vůz x.

6. Dle správního orgánu I. stupně jednal žalobce z nedbalosti, když ohrozil řidiče druhého vozidla jedoucího v jízdním pruhu, do něhož žalobce přejížděl. Tím porušil § 12 odst. 5 zákona o silničním provozu, a spáchal tak uvedený přestupek, jehož formální i materiální znaky jsou naplněny. V závěru svého rozhodnutí správní orgán I. stupně odůvodnil také výši uložené sankce. Současně vydaným usnesením došlo k zastavení řízení o přestupku druhého řidiče Jana Formánka.
7. V podaném odvolání žalobce namítl, že správní orgán I. stupně se nesprávně ztotožnil se skutkovou verzí přednesenou panem X, a popsal průběh události z jeho pohledu. Dle žalobce byla kolize zapříčiněna rychlou a agresivní jízdou řidiče X, k čemuž se žalobce zabýval rychlostí jízdy zainteresovaných vozidel. Dospěl k závěru, že vozidlo X jelo výrazně rychleji (dle doplnění odvolání až 120 km/h), než jak uvedl druhý účastník nehody, čímž došlo naopak k ohrožení žalobce. Ten se dále ohrazoval proti tomu, že by snad, jak naznačil správní orgán I. stupně, při přejezdu do levého pruhu nedal blinkrem znamení o svém úmyslu do tohoto pruhu přejet.
8. Žalovaný v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí zrekapituloval průběh řízení před správním orgánem I. stupně a uvedl, že nemá pochybnosti o spáchání přestupku žalobcem. Skutek je přesvědčivě zdokumentován včetně fotodokumentace, výpovědi účastníků nehody se rozcházejí, nicméně k nehodě došlo vlivem nesprávného předjíždění a přejíždění z pruhu do pruhu, jak to vyplývá z mechanismu poškození vozidel. Žalobce vozidlo pana Formánka při přejíždění do levého pruhu zřejmě přehlédl, v důsledku čehož porušil § 12 odst. 5 zákona o silničním provozu.

II. Žaloba

9. Žalobce ve včasné žalobě namítal, že žalovaný se nesprávně ztotožnil s nepřesným a rozporným popisem průběhu nehody řidiče vozidla X. Shodně jako v odvolání poukazoval na to, že dle jeho názoru se nehoda vzhledem k rychlosti jízdy žalobce a tvrzení řidiče vozidla X o jeho rychlosti nemohla odehrát tak, jak se odehrála. Řidič druhého vozidla musel žalobce celou dobu vidět, na úrovni žalobce se druhé vozidlo ocitlo až v době srážky, kdy narazilo do žalobcova levého zadního kola. Je prakticky nemožné posuzovat, kdo do koho narazil, z fotografií poškozeného vozidla. Skutečnému stavu před kolizí neodpovídá ani schéma nakreslené policií. Když žalobce pojal úmysl přejet z pravého do levého pruhu, zapnul směrové světlo a zjistil situaci za ním. V ten moment bylo vozidlo X ještě v pravém pruhu za žalobcem. V levém pruhu se žádné vozidlo nenacházelo. Argumentace, že z provedeného dokazování nevyplývá zapnutí směrového světla žalobcem, je pouhou domněnkou prvostupňového správního orgánu.

10. Dle zásady omezené důvěry v dopravě se žalobce mohl spoléhat na dodržení dopravních předpisů ostatními účastníky provozu. Nemusel tedy předpokládat, že řidič vozidla X nedodrží maximální povolenou rychlost. Odstup mezi oběma vozidly po nájezdu na Nový most byl dostatečný k tomu, aby žalobcova změna pruhu proběhla bez problémů. Řidič vozidla X se neřídil dopravními předpisy, porušil § 18 odst. 7 zákona o silničním provozu, přehlédl nebo ignoroval žalobcovo znamení o změně směru jízdy a prudkou akcelerací se rozhodl žalobce předjet. Žalovaný tuto žalobcovu argumentaci ignoroval. Ochrana řidiče v levém pruhu nebyla absolutní, neboť ten je rovněž vázán zákonem. Řidič jedoucí nadměrnou rychlostí, se kterou vjíždějí do levého pruhu nemusí počítat, ochranu ztrácí, protože svou jízdou sám ohrožuje jiné. K tomu žalobce odkázal na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. 10. 2004, sp. zn. 5 Tdo 1173/2004, a uvedl, že na vývoj situace a značně vyšší než povolenou rychlost vozidla X neměl šanci reagovat. Dle žalobcova výpočtu mohlo mít vozidlo X rychlost až 120 km/h.
11. Dle žalobce žalovaný náležitě nevyhodnotil všechny podklady. Zcela se soustředil na jediný aspekt nehody a pominul další souvislost v podobě žalobcem zmiňované rychlé a agresivní jízdy druhého vozu. Nebyl tak bez pochybností zjištěn skutkový stav a není přijatelné, aby se žalovaný vypořádal s námitkami žalobce tím, že je ignoruje.

III. Vyjádření žalovaného

12. V písemném vyjádření k žalobě žalovaný zopakoval, že vycházel z porřízení dokumentace nehody a ztotožnil se se závěrem správního orgánu I. stupně, že charakter poškození vozidel nasvědčuje zahájení předjížděcího manévru žalobcem v době, kdy jeho vozidlo nebylo dostatečně před vozidlem X. Příčinou dopravní nehody bylo nesprávné předjíždění žalobce. Pokud by vyšlo najevo žalobcovo tvrzení, že při standardní rychlosti druhého vozidla by k nehodě nedošlo, nic by to nezměnilo na tom, že k nehodě by nedošlo ani tehdy, pokud by žalobce své přejíždění do levého pruhu odložil. Ať byl postup žalobce jakýkoli, v době zahájení přejíždění bylo vozidlo X již příliš blízko. Dle § 12 odst. 5 zákona o silničním provozu je za takový střet zásadně odpovědný řidič, který přejíždí z jednoho jízdního pruhu do druhého. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítnul.

IV. Posouzení věci krajským soudem

13. Krajský soud napadené rozhodnutí a řízení jeho vydání předcházející přezkoumal v řízení dle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), v rozsahu a mezích uplatněných žalobních námitek dle § 75 odst. 2 s. ř. s., kterými je soud v duchu dispoziční zásady vázán. Vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu v souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s.
14. Na prvním místě bylo třeba zabývat se otázkou přezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí. Námitka nepřezkoumatelnosti rozhodnutí fakticky byla uplatněna

v žalobě prostřednictvím tvrzení o ignorování žalobcovy argumentace, nicméně soud by k takové vadě musel přihlídnout i z úřední povinnosti, neboť nepřezkoumatelnost zpravidla brání věcnému přezkumu a posouzení žalobních námitek (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 3. 2011, č. j. 7 Azs 79/2009 - 84, publ. pod č. 2288/2011 Sb. NSS; judikatura Nejvyššího správního soudu dostupná na www.nssoud.cz). V daném případě soud takovouto vadu napadeného rozhodnutí shledal.

15. Podstatnou žalobní námitkou je tvrzení o nepřiměřené rychlosti vozidla X, jež měla být dle žalobce pravou příčinou nehody. Jinak řečeno, neporušil-li by řidič druhého vozu pravidlo o nejvyšší povolené rychlosti, žalobce by do levého pruhu přejel bez ohrožení jiného účastníka provozu, a tedy bez kolize. Aniž by soud předjímal závěr o důvodnosti či nedůvodnosti takové námitky, musí konstatovat, že předmětná námitka se objevila již v podaném odvolání, a měla tedy být především vypořádána v napadeném rozhodnutí. Přestože žalobce podal osmistránkové odvolání, které následně doplnil, žalovaný ve svém rozhodnutí po rekapitulaci dosavadního průběhu řízení v podstatě pouze zopakoval závěry správního orgánu I. stupně. Takové odůvodnění odvolacího rozhodnutí by snad mohlo obstát v případě blanketního odvolání, ne však tehdy, jestliže odvolatel (třebas laickým způsobem bez zastoupení advokátem) na prvostupňové rozhodnutí reaguje konkrétní odvolací námitkou. Adekvátní reakce na odvolací námitky je totiž klíčovým úkolem žalovaného, jakožto odvolacího správního orgánu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2014, č. j. 6 As 161/2013-25).
16. V daném případě odvolací orgán v odůvodnění svého rozhodnutí ani nejstručnějším způsobem neshrnl, co vlastně bylo obsahem podaného odvolání, a co tedy žalobce správnímu orgánu I. stupně vytýká. Pojmenování odvolacích důvodů lze přitom považovat za náležitý standard tvorby odvolacího rozhodnutí, jenž je nápomocný samotnému odvolacímu orgánu, aby neopomněl odvolací argumentaci v plné šíři vypořádat. Žalovaný k takové koncepci svého rozhodnutí nepřistoupil, načež v tomto duchu navázal ztotožněním se se závěry správního orgánu I. stupně bez adekvátní a konkrétní reakce na obsah odvolání. Nevěnoval se proto otázce rychlosti jízdy zainteresovaných vozidel a jejímu vlivu na posouzení věci, přestože žalobce obdobně jako v žalobě předkládal výpočet rychlosti vozu XHy, která měla činit až 120 km/h. Žalovaný nepopsal, zda je podle něj např. rychlost irelevantní, či byla jiná, než uvádí žalobce, jemuž nedává za pravdu apod.
17. I když je námitka této povahy v žalobě zopakována, pročez by soud již měl z odůvodnění napadeného rozhodnutí znát náhled žalovaného na její podstatu, není tomu tak. Žalovaný se k této otázce poprvé vyjadřuje až v podaném vyjádření k žalobě. Jím však nelze zhojit nedostatek odůvodnění napadeného rozhodnutí. Nad rámec uvedeného soud i s ohledem na obsah vyjádření žalovaného k žalobě konstatuje, že námitka nečekaně vysokou rychlostí druhého vozu má dle žalobce směřovat k vyloučení jeho zavinění, neboť i k závěru o nevědomé nedbalosti pachatele je zapotřebí nezachování nezbytné míry opatrnosti, kterou byl pachatel povinen a schopen v konkrétním případě vynaložit. Je pak na posouzení správních orgánů, zda žalobce nezbytnou míru opatrnosti nezachoval, v důsledku čehož

způsobil nehodu, nebo zda ji zachoval, ale ani to nestačilo k vyloučení dopravní nehody, neboť neměl šanci reagovat na agresivní jízdu jiného řidiče. I posledně uvedený závěr je teoreticky představitelný, protože nelze takovou argumentaci obviněného z přestupku ignorovat.

18. Lze dodat, že žalobce se v podaném odvolání vymezil rovněž proti tomu, že snad při vjíždění do levého pruhu nedal znamení o změně směru jízdy, jak to správní orgán I. stupně označil. Také k této otázce se žalovaný v napadeném rozhodnutí nijak nevyjádřil.
19. Nad rámec argumentace o nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí pro nedostatek důvodů soud dodává, že správní orgány byly oprávněny činit skutkové závěry z pořízené fotodokumentace či zákresu policie. Výše uvedenými závěry soud nepředjímá výsledek správního řízení, není však tím orgánem, jemuž by příslušelo v nyní vedeném soudním řízení správním jako první reagovat na odvolací námitky žalobce. Úkolem správního soudu v soudním řízení založeném na kasačním principu není nahrazovat činnost orgánů výkoné moci, nýbrž tuto činnost přezkoumávat.

V. Závěr a náklady řízení

20. Vzhledem ke shora uvedenému soud zrušil postupem podle § 78 odst. 1 s. ř. s. napadené rozhodnutí žalovaného pro vady řízení a věc mu podle § 78 odst. 4 s. ř. s. vrátil k dalšímu řízení, a to bez jednání v souladu s § 51 odst. 2 ve spojení s § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. V dalším řízení je žalovaný vysloveným právním názorem soudu vázán dle § 78 odst. 5 s. ř. s.
21. Výrok o nákladech řízení se opírá o § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., podle kterého má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V souzeném případě byl žalobce úspěšný, proto mu soud proti žalovanému přiznal právo na náhradu nákladů řízení.
22. Ty byly v případě nezastoupeného žalobce tvořeny zaplaceným soudním poplatkem za žalobu dle příslušné položky sazebníku soudních poplatků ve výši 3 000 Kč. Soud do nákladů řízení, které by měly být žalobci žalovaným nahrazeny, nezahrnul soudní poplatek za návrh na přiznání odkladného účinku žalobě ve výši 1000 Kč, neboť žalobce s tímto návrhem nebyl u soudu úspěšný, proto si tento náklad ponese sám (srov. rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 12. 9. 2013, č. j. 22 A 21/2012-38).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty

na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Liberec 13. dubna 2023

Mgr. Zdeněk Macháček
samosoudce